

Διαδικασίες ίδρυσης Μικρής-Μεσαίας Επιχείρησης σε 9 βήματα (από την ιστοσελίδα του ΕΟΜΜΕΧ)

Η δημιουργία μιας Μικρο-μεσαίας Επιχείρησης (ΜΜΕ) απαιτεί ουσιαστικές ενέργειες σχεδιασμού και ανάπτυξης της καθώς και τυπικές, αλλά υποχρεωτικές, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ. Το παρακάτω κείμενο αποβλέπει σε μια πρώτη παρουσίαση των στοιχειωδών απαιτήσεων για την ίδρυση της επιχείρησης

Επιπλέον ενημέρωση παρέχεται από τους αρμόδιους φορείς που αναφέρονται στο έντυπο. Πληροφόρηση επίσης για πολλά θέματα, διαδικαστικά και ουσιαστικά, που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της δημιουργίας μιας ΜΜΕ, δίδεται από τον ΕΟΜΜΕΧ

ΒΗΜΑ

1ο

Ο ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ της επιχείρησης είναι απαραίτητο να είναι γνωστός και εξασφαλισμένος πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια

ΒΗΜΑ

2ο

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

- Για τα Φυσικά Πρόσωπα (Ατομικές επιχειρήσεις) δεν απαιτούνται ιδιαίτερες νομικές διαδικασίες ίδρυσης.
- Για τα Νομικά Πρόσωπα (Εταιρείες) απαιτούνται νομικές διαδικασίες και ενέργειες όπως:
 - Συμβουλή ειδικού νομικού ή/ και οικονομικού-επιχειρησιακού συμβούλου.
 - Κατάθεση του καταστατικού της εταιρείας στο Πρωτοδικείο (οι Ε.Π.Ε. και οι Α.Ε. ακολουθούν άλλη πορεία).
 - Οι Ε.Π.Ε. υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή/και σε τοπικό τύπο.
 - Οι Α.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στον κατά τόπους Νομάρχη ή στην Διεύθυνση Εμπορίου και Ανωτύμων Εταιρειών των Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.

ΒΗΜΑ

3ο

Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ίδρυσης επιχείρησης είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο οικείο ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ (Ν.2081/92).

Τα συνήθη Επιμελητήρια όπου εγγράφονται οι ΜΜΕ, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας και το μέγεθός τους, είναι τα κατά τόπους Βιοτεχνικά, Εμπορικά-Βιομηχανικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια.

- Κατ' αρχή στο Επιμελητήριο γίνεται αναγγελία έναρξης, προεγγραφή και εκδίδεται βεβαίωση δικαιώματος χρήσης επωνυμίας και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου της επιχείρησης.
- Το Επιμελητήριο ενημερώνει επίσης για απαραίτητες για την ίδρυση ενέργειες.
- Οριστική εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο γίνεται: για τις Ατομικές Επιχειρήσεις εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών (δήλωση έναρξης εργασιών στην ΔΟΥ) και για τα Νομικά Πρόσωπα εντός 2 μηνών από την σύστασή τους (δημοσίευση του καταστατικού τους).

ΒΗΜΑ

4ο

Στον ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΦΟΡΕΑ εγγράφονται, κατά κανόνα υποχρεωτικά (Ν2084/92), τα φυσικά πρόσωπα και οι εταίροι-μέλη των νομικών προσώπων άνω των 18 ετών, όταν η δραστηριότητα ασκείται σε πόλη άνω των 2.000 ατόμων (σε ορισμένες περιπτώσεις και σε μικρότερες). Οι φορείς των ΜΜΕ εγγράφονται συνήθως στο κατά τόπους Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ), το Ταμείο Εμπόρων (ΤΑΕ) και σε ειδικές περιπτώσεις σε άλλα ταμεία (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΙΚΑ κ.λπ.) Πληροφορίες δίδονται στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την αίτηση εγγραφής και τα συνοποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

ΒΗΜΑ

5ο

Οι περισσότερες επιχειρήσεις που θα ασκήσουν μεταποιητική δραστηριότητα υποχρεούνται σε έκδοση ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ και στην συνέχεια ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (βάσει του Π.Δ. 84/84 και του Ν. 2516/97). Οι Διευθύνσεις Βιομηχανίας των κατά τόπους Νομαρχιών είναι αρμόδιες για την πληροφόρηση των υπόχρεων ή μη κατηγοριών και για την έκδοση των αδειών.

Η Αδεια Εγκατάστασης εκδίδεται για το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι εργασίες εγκατάστασης της επιχείρησης (2-6 μήνες ή 2 χρόνια όταν υπάρχουν κτιριακά).

Η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης, αντικαθιστά την Άδεια Εγκατάστασης και η διάρκειά της είναι αορίστου χρόνου.

Πληροφορίες δίδονται από τις κατά τόπους Νομαρχίες (Δ/νσεις Βιομηχανίας) για τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοβληθούν με την αίτηση. Στα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται μελέτες και άδειες που εκδίδονται από άλλες αρχές (όπως οικοδομικές, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωροθέτησης) που απαιτείται χρόνος και επιπλέον ενέργειες για την έκδοσή τους.

ΒΗΜΑ

6ο

ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

- Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να έχουν Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Παραδείγματα τέτοιων κατηγοριών είναι:
 - Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές και εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, αεροσκάφη.
 - Υδραυλικά, κλιματιστικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες.
 - Κουρείς-κομμωτές, οπτικά είδη, οδοντοτεχνίτες.
 - Μηχανουργεία * επισκευές μηχανών.
 - Εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων.
 - Επαγγέλματα τουριστικά, υπηρεσίες μεταφορών, περιπτώσεις λιανικού εμπορίου.
 - Άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Ορισμένες επίσης επιχειρήσεις και επαγγελματικές δραστηριότητες υποχρεούνται σε έκδοση Ειδικής Άδειας Λειτουργίας (ανεξάρτητα από την Τεχνική Άδεια Λειτουργίας της προηγούμενης παραγράφου). Τέτοιες επιχειρήσεις και δραστηριότητες είναι:
 - Με αντικείμενο σχετικό με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, ιατρική (μηχανήματα κ.λπ.), οπτικά.
 - Με αντικείμενο σχετικό με τον άνθρωπο γενικότερα (κουρεία κ.λπ.), με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, με τον τουρισμό.
 - Ορισμένες εμπορικές δραστηριότητες.
 - Λοιπές.

Η πλειοψηφία των Αδειών Ασκήσεως Επαγγέλματος και των Ειδικών Αδειών Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες για την δραστηριότητα Δ/νσεις των κατά τόπους Νομαρχιών, όπως Δ/νσεις Βιομηχανίας, Υγιεινής, Μεταφορών κ.λπ, καθώς και από άλλες αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), Δ/νση Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης κ.λπ. Οι ίδιες αρχές ενημερώνουν για την υποχρέωση ή όχι της επιχείρησης σε έκδοση ειδικής άδειας, καθώς και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ορισμένες σχετικές πληροφορίες δίδονται επίσης από τα Επιμελητήρια.

ΒΗΜΑ

7ο

ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ (ΑΦΜ) ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

- Κάθε υποψήφιος επιτηδεύματίας υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), κατ'αρχήν, το έντυπο Μ5 "Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης". Στην συνέχεια, αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της ίδρυσης και πριν την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης, υποβάλλεται η δήλωση διακοπής των εργασιών ίδρυσης. Συγχρόνως υποβάλλεται το έντυπο Μ2 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου" από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το έντυπο Μ3 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου" από τα Νομικά Πρόσωπα. Σειρά άλλων δηλώσεων και δικαιολογητικών απαιτείται να συνοβληθούν με την Δήλωση έναρξης εργασιών, για τα οποία είναι αρμόδια να ενημερώσει η ΔΟΥ του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση. Με την έναρξη των εργασιών καταβάλλεται και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% του μετοχικού κεφαλαίου) καθώς και τέλη χαρτοσήμου, το ύψος των οποίων κυμαίνεται ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης και τον πληθυσμό του τόπου όπου ασκείται η δραστηριότητα.
- Υποχρεωτικά εκδίδεται ΑΦΜ για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα. Κατά κανόνα ΑΦΜ αποδίδεται ήδη στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους ΔΟΥ. Ο ίδιος ΑΦΜ ισχύει και μετά την Δήλωση έναρξης εργασιών και δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στην νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κ.λπ. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η μετατροπή από εταιρική μορφή σε ατομική επιχείρηση και το αντίστροφο, οπότε εκδίδεται νέος ΑΦΜ. Η οικεία ΔΟΥ πληροφορεί για τις λεπτομέρειες και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- Οι επιχειρήσεις και επαγγελματίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ορισμένα θεωρημένα Βιβλία και Στοιχεία, που ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων,

ανάλογα με την νομική μορφή, το είδος της δραστηριότητας, την κατηγορία τήρησης Βιβλίων κ.λπ. Η θεώρηση γίνεται από την ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης, εκτός των Α.Ε. που υπάγονται σε ΔΟΥ ΦΑΒΕ και ΦΑΕΕ. Η οικεία ΔΟΥ ενημερώνει για την κατηγορία Βιβλίων, για τα είδη Βιβλίων και Στοιχείων που πρέπει να τηρούνται θεωρημένα και για τον χρόνο και τα δικαιολογητικά της θεώρησης.

ΒΗΜΑ

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

8ο

- Ο εργοδότης υποχρεούται να καταθέσει Δήλωση και Κάρτα Πρόσληψης, για κάθε εργαζόμενο που προσλαμβάνει, στο κατάστημα του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση.
- Στην συνέχεια ο εργοδότης υποβάλλει Κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας στα κατά τόπους γραφεία της Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) συνυποβάλλεται και το έντυπο "Δήλωση Εργοδότη για πρόσληψη κοινοτικού εργαζόμενου". Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος τρίτης χώρας απαιτούνται κατά περίπτωση και άλλα δικαιολογητικά. Η πληροφόρηση στην περίπτωση αυτή είναι αρμοδιότητα του ΟΑΕΔ και της Δ/σης Εργασίας των κατά τόπους Νομαρχιών.
- Τέλος ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να παρουσιαστεί (ως εργοδότης) και να δηλώσει τους εργαζόμενους στον ασφαλιστικό τους φορέα, που κατά κανόνα είναι το κατά τόπους Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ).

ΒΗΜΑ

Ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαίτερες δραστηριότητες μιας επιχείρησης ή επαγγελματικής δραστηριότητας, μπορεί να απαιτούνται και άλλες κατά περίπτωση, ενέργειες κατά την διαδικασία της ίδρυσής της. Για παράδειγμα:

9ο

- Μια επιχείρηση μπορεί να ζητήσει κατοχύρωση Εμπορικού σήματος. (Ν. 2239/94). Αρμόδιο το Υπ. Αν. Δ/ση Εμπορίου.
- Για την παραγωγή.
- Εμπορία ορισμένων προϊόντων είναι απαραίτητο το σήμα καταλληλότητας CE. Αρμόδιοι φορείς υπάρχουν πολλοί κατά περίπτωση, μεταξύ των οποίων η Δ/ση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας ή βιομηχανικού σχεδιασμού ή πνευματικής ιδιοκτησίας επίσης μπορεί να είναι επιθυμητή. Αρμόδιοι φορείς είναι ο ΟΒΙ και ο ΟΠΙ.
- Από την διαδικασία έκδοσης Αδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας προκύπτει η υποχρέωση έκδοσης διαφόρων άλλων κατά περίπτωση αδειών, όπως Οικοδομική (Πολεοδομία), Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Νομαρχία), Μηχανολογική μελέτη κ.λπ.
- Σημαντικές διαφοροποιήσεις και απαιτήσεις, προκειμένου να ιδρυθεί επιχείρηση, υπάρχουν στις περιπτώσεις επιχειρηματικής-επαγγελματικής δραστηριοποίησης στην Ελλάδα αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων. Διαφοροποιήσεις υπάρχουν και μεταξύ υπηκόων χωρών-μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών. Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις εντοπίζονται σε θέματα νομιμοποίησης των προσώπων και των εταιρειών στη χώρα και σε θέματα οικονομικά-φορολογικά. Σε κάθε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να ζητηθεί πρόσθετη ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς. (Υπουργείο Οικονομικών: Δ/σεις Μητρώου, Κώδικα Βιβλίων-Στοιχείων, ΦΠΑ, Τελωνειακών κ.λπ).

Χρήσιμες Διευθύνσεις για πληροφόρηση

- ΕΟΜΜΕΧ, Ξενίας 16, 115 28 Αθήνα
 - Δ/ση Ανταγωνιστικότητας Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών τηλ. 7794229, 7799972, 7491308 Fax: 7778694 e-mail: eicgr152@eommex.gr internet site: <http://www.eommex.gr>
 - Δ/ση Επιχειρηματικότητας τηλ. 7491363, 7491242 Fax: 7491307 e-mail: newent@eommex.gr internet site: <http://www.eommex.gr>
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας Ακαδημίας 7-9, 106 71 Αθήνα Τηλ.: 3632702, 3625630 Fax: 3622320 e-mail: hellas@uhcci.gr internet site: <http://www.uhcci.gr>
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας (ΒΕΑ) Ακαδημίας 18, 106 71 τηλ.: 3635313-19, 3680876 fax: 3680705 e-mail: kmvea@otenet.gr internet site: <http://www.acsmi.gr>
- Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ) Σατωβριάνδου 25, 104 31 Αθήνα τηλ.: 5220870, 5246290
- Κεντρική Νομαρχία Αθηνών Κηφισίας 125-127, 115 24 Αθήνα τηλ.: 6984000-003

- Υπουργείο Οικονομικών Δ/νση Μητρώου Καραγιώργη Σερβίας 10, 105 62 Αθήνα τηλ.: 3243856, 3243183 fax: 3242132
- Υπουργείο Οικονομικών Δ/νση Κώδικα Βιβλίων ή Στοιχείων Πανεπιστημίου 20, 106 72 Αθήνα τηλ.: 3647202-5, 3644605-8 fax: 3616216, 3645413
- ΟΑΕΔ Πειραιώς 52, 104 36 Αθήνα τηλ.: 5237183, 5243982 fax: 5243983 e-mail: gr01ea20@hellasnet.gr